

The background of the cover is a monochromatic blue aerial map of a city, showing a dense network of streets and building footprints. A pen nib is positioned at the bottom of the page, pointing upwards towards a specific area of the map. The overall aesthetic is clean and architectural.

A&U

ARCHITEKTÚRA & URBANIZMUS

ČASOPIS PRE TEÓRIU
ARCHITEKTÚRY A URBANIZMU
JOURNAL OF ARCHITECTURAL
AND TOWN-PLANNING THEORY

Ročník Volume LIV
Číslo Number 1 – 2 / 2020

[UN]PLANNED CITY

Obsah

Content

EDITORIAL EDITORIÁL

2 Henrieta Moravčíková, Peter Szalay

(UN)PLANNED CITY

(NE)PLÁNOVANÉ MESTO

VEDECKÉ ŠTÚDIE SCIENTIFIC STUDIES

6 Lýdia Grešáková, Zuzana Tabačková, Zuzana Révészová

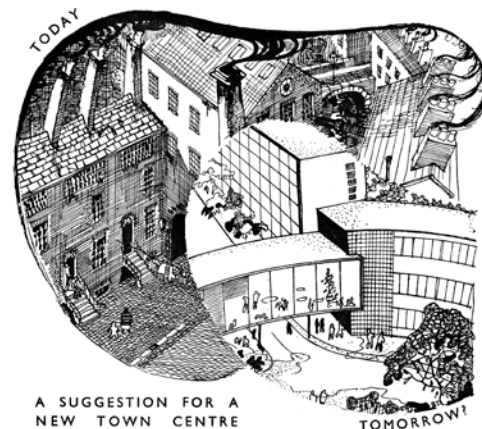
MAPPING WITH CARE AS AN OUTLINE FOR POST-NEOLIBERAL ARCHITECTURE METHODOLOGIES – TOOLS OF THE “NEVER-NEVER SCHOOL”

MAPOVANIE SO STAROSTLIVOSŤOU AKO PODKLAD PRE POST NEOLIBERÁLNE ARCHITEKTONICKÉ METODOLÓGIE – NÁSTROJE „NEVER-NEVER SCHOOL”

20 Peter J. Larkham

BRITISH URBAN RECONSTRUCTION AFTER THE SECOND WORLD WAR: THE RISE OF PLANNING AND THE ISSUE OF “NON-PLANNING”

BRITSKÁ OBNOVA MIEST PO DRUHEJ SVETOVEJ VOJNE: VZOSTUP PLÁNOVANIA A OTÁZKA “NEPLÁNOVANIA”

32 Matěj Spurný

URBAN EXPERTS IN THE BUILDING OF POST-STALINIST BRATISLAVA

URBÁNNÍ EXPERTI A BUDOVÁNÍ BRATISLAVY V ÉRE POSTSTALINISMU

44 Anna Kornélia Losonczy, Regina Balla, Hlib Antypenko, Melinda Benkő

RE-SHAPING BUDAPEST: LARGE HOUSING ESTATES AND THEIR (UN)PLANNED CENTERS

PRETVORIŤ BUDAPEŠŤ: VEĽKÉ SÍDLISKÁ A ICH (NE)PLÁNOVANÉ CENTRÁ

56 Karel Maier

PLANNING OF BOHEMIAN REGIONAL CENTRES IN THE PERIOD OF THEIR INDUSTRIALISATION AND MODERNISATION: PLZEŇ AND HRADEC KRÁLOVÉ 1860 – 1938

PLÁNOVÁNÍ ČESKÝCH REGIONÁLNÍCH CENTER V OBDOBÍ INDUSTRIALIZACE A MODERNIZACE: PLZEŇ A HRADEC KRÁLOVÉ 1860 – 1938

70 Adriana Priatková, Ján Sekan, Máté Tamáska

THE URBAN PLANNING OF KOŠICE AND THE DEVELOPMENT OF A 20TH CENTURY AVENUE

MESTSKÉ PLÁNOVANIE V KOŠICIACH A VÝVOJ MESTSKEJ TRIEDY 20. STOROČIA

89 Klára Brůhová

THE PARLIAMENT FOR PRAGUE – PROPOSALS, COMPETITIONS AND DEBATES ON ITS LOCATION AND ARCHITECTURE

PARLAMENT PRO PRAHU – NÁVRHY, SOUTĚŽE A DEBATY NAD UMÍSTĚNÍM A ARCHITEKTONICKOU FORMOU KOMPLEXU

106 Lina Degtyarova, Oleg Olashyn

URBAN PLANNING AND CONSTRUCTION OF THE INTERWAR CITY OF UZHGOROD: MISSION INTERRUPTED

PLÁNOVANIE A VÝSTAVBA MESTA UŽHOROD V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ: PRERUŠENÁ MISIA

116 Peter Stec

CREATIVE TRANSFORMATIONS: THE CAMPUS PARADIGM

KREATÍVNE TRANSFORMÁCIE: PARADIGMA KAMPUSU

134 Gonçalo M. Furtado C. L.

THE LEGACY OF THE IGNASI SOLÀ-MORALES AND THE CONTEMPORARY URBAN DEBATE

ODKAZ IGNASIHO SOLÀ-MORALES A SÚČASNÁ DEBATA O MESTE

RECENZIE REWIEVS

145 Zoltán Bereczki

PATTERN RECOGNITION

ROZPOZNÁVANIE VZOROV

148 Peter Szalay

MOC EXPERTOV: KONTINUITY ČI RUPTÚRY PRED A PO ROKU 1989

THE POWER OF EXPERTS: CONTINUITIES OR RUPTURES BEFORE AND AFTER 1989

150 Katarína Haberlandová

SANDALOVA MIMORIADNA HĽBKA OSTROSTI

SANDALO'S EXCEPTIONAL DEPTH OF SHARPNESS

MOC EXPERTOV: KONTINUITY ČI RUPTÚRY PRED A PO ROKU 1989

THE POWER OF EXPERTS:
CONTINUITIES OR
RUPTURES BEFORE
AND AFTER 1989

Peter Szalay

Jednou z najvýznamnejších tém súčasných dejín a spoločenských vied v strednej a východnej Európe je nesporne povaha systémových zmien po roku 1989, ako v úvode knihy *Architekti dlouhé změny* argumentuje jej editor, historik Michal Kopeček. Uplynulá dekáda je v znamení kritického prehodnocovania revolučného naratívu a hlbšej reflexie globálnej, neoliberalnej transformácie¹ a nachádzania prevrstenosti procesov a kontinuity prelomového obdobia osemdesiatych a deväťdesiatych rokov 20. storočia v Čechách a na Slovensku. V historiografii súčasnej a modernej architektúry a urbanizmu na území bývalého Československa však táto diskusia doposiaľ nezastáva takto významné miesto ako vo všeobecnej histórii. Vývoju domácej architektúry po roku 1989 sa nevenuje veľká pozornosť.² Viaceré výraznejšie počiny vznikali predovšetkým v prvých rokoch nového milénia, kedy bola transformácia zo socializmu k trhovému hospodárstvu a neoliberalným politikám interpretovaná cez optiku návratu k slobode a pluralite, a na rozdiel od predchádzajúceho socialistického obdobia boli tieto zmeny analyzované viac-menej z formálneho hľadiska bez politických a ideologických prívlastkov. Možno povedať, že v architektúre a urbanizme ešte neprišlo k historizácii tohto obdobia a v doterajších prácach o tomto období prevláda predovšetkým architektonická kritika.³

Kolektívna monografia *Architekti dlouhé změny*, ktorej autori analyzujú povahu prechodu Československa zo socializmu do kapitalizmu prostredníctvom vybraných expertných odvetví, predstavuje jeden z podnetných aktuálnych príspevkov do tejto diskusie. Je prínosný aj pre pochopenie transformácií v prostredí architektúry a urbanizmu, a to nielen kapitola Petra Roubala, ktorá je priamo zameraná na disciplínu mestského plánovania. Ďalšie štúdie objasňujúce transformačné

This text was made possible through the financial support of the agency APVV (grant no. APVV-16-0584).

Text vznikol aj vďaka finančnej podpore agentury APVV (grant č. APVV-16-0584).

MICHAL KOPEČEK (ed.)
ARCHITEKTI
DLOUHÉ ZMĚNY
EXPERTNÍ KOŘENY POSTSOCIALISMU
V ČESKOSLOVENSKU

edice historické mládeži
ARGO / FF UK / ÚSDAV ČR

MICHAL KOPEČEK (ED.)

ARCHITEKTI DLOUHÉ
ZMĚNY EXPERTNÍ KOŘENY
POSTSOCIALISMU
V ČESKOSLOVENSKU

2019, Praha: Argo, 374 s.
ISBN 9788025728086

procesy v odvetviach, ako bolo podnikové riadenie, manažment, sociológia či ekológia, prinášajú porovnanie umožňujúce hlbšie poznanie vlastnej disciplíny. Zároveň všeobecnejšie skúmanie expertných komunit odhaľuje formy technokratického vládnutia v socializme,⁴ ktorý je v úzadí dejín povojnovej architektúry v Československu aj v dôsledku prevládajúceho biografického výskumu v architektúre a urbanizme.

Základným východiskom autorov monografie pre interpretáciu „hladkého prijetí nového globálneho rádu po roce 1989 ve východní Evropě“ (s. 25) je koncept „dlouhé změny“.⁵ Ten nepovažuje pád komunizmu len za dôsledok moci a životaschopnosti globalizujúceho Západu, ale vníma ho aj ako postupnú premenu z vnútra režimov, ktorej dôležitý pilier tvoril práve „expertný konsenzus“. Jednotlivé štúdie publikácie ukazujú, ako československí experti z rozdielnych sfér už oveľa skôr postupne formulovali a adaptovali neoliberalné predstavy

kritizujúce centrálné štátne plánovania či kolektivistické formy správy, aby tak bez väčších ťažkostí prijali radikálne „šokové“ terapie porevolučných reforiem.

Spomínaný Petr Roubal túto postupnú zmenu expertných paradigiem overuje na príklade plánovania Prahy v osemdesiatych a deväťdesiatych rokoch, pričom korene spochybňujúce modernistické technokratické plánovanie, ktoré je považované za základ socialistického mestského plánovania vôbec, kladie už do konca šesťdesiatych rokov do konceptu pražského Juhozápadného mesta. Predovšetkým však revíziu princípov Aténskej charty ako základnej paradigmy modernistických miest vidí v územnom pláne Prahy z roku 1976. Tento plán už explicitne odmieta dôslednú zonáciu mesta a vyžaduje miešanie funkcií pre vytvorenie živého mestského prostredia, čo podľa Roubala postupne vedie k porevolučnej plánovacej skepsie.

Pôdorys pre rozvinutie tejto interpretácie mu tvorí rozsiahlo diskutovaná otázka asanácie Žižkova, ktorá má svoje korene vo vrcholných modernistických plánoch rozvoja Prahy, no do skutočnej realizačnej fázy sa dostala až v osemdesiatych rokoch 20. storočia, kedy už bol vystavaný prstenec sídlisk okolo mesta a bytová kríza už nebola tak akútna. Protesty expertov architektov a urbanistov proti búraniu Žižkova, ktoré viedli predovšetkým proti mamutím stavebným kombinátom, spochybňovali samotný systém komplexného centrálného plánovania, ktoré nebolo schopné realizovať obnovu a modernizáciu tejto mestskej štvrte bez jej zbúrania. Odpor voči vedeniu cestného obchvatu Stromovkou, ktorý autor spomína ako druhý príklad, už mal priamo charakter protestných akcií, ktoré ohrozovali integritu autoritatívneho režimu tesne pred samotnou Nežnou revolúciou. Kontinuita odbornej kritiky plánovania tak po roku 1989 vyústila nielen do „urbanistického antikomunizmu“ (s. 339), ale aj „plánovacej skepsy“. Ako vo svojom texte upozornil Petr Roubal, zrušenie Útvary hlavného architekta, najvplyvnejšej odbornej inštitúcie vo sfére plánovania Prahy, bolo výsledkom expertnej kritiky či skôr diskusií medzi expertnými skupinami. Angažovanie špecialistov – urbanistov neskorého socializmu, ktoré reflektovalo tak domáce problémy centrálného plánovania, ako aj globálne postmoderné teoretické východiská, nakoniec oslabilo „moc urbanistov“ a ich vplyvu na formovanie rozvoja mesta. Po zrušení Útvary hlavného architekta boli jeho kompetencie

rozdelené medzi dva magistrátne odbory, oba priamo podriadené politickej moci.

Ešte očividnejšie zlyhanie predrevolučných snáh expertov, ktoré sa projektovali do politickej zmeny, odhalil vo svojej štúdií s názvom *Mezi vědou a politikou: Ekologie za socialismu a kapitalismu* Matěj Spurný.

Silné environmentálne hnutie, ktoré v neskorom socializme získalo na význame, dokázalo ovplyvňovať aj politickú diskusiu a stálo na strane víťazov revolúcie, sa po revolúcii dostalo do podobnej pozície odporcov politických a verejných rozhodnutí. Environmentálni experti však po revolúcii nielenže stratili veľkú základňu podporovateľov a dobrovoľníkov, ktorá sa v nových podmienkach roztrieštila, ale aj porevolučnú politickú moc, ktorá bola založená do veľkej miery aj na aktivitách týchto expertov a bola menej rešpektovaná než počas socialistického režimu. Veľké kauzy, ktoré pred revolúciou delegitimizovali moc komunistickej strany, ako bola výstavba vodného diela Gabčíkovo-Nagymaros, Nové Mlýny či lanovka na Snežku, neboli po revolúcii zastavené, ale zámery sa v nových podmienkach aktualizovali a zrealizovali.

Sila expertíz mestských plánovačov či environmentalistov voči konsenzu, ktorý uprednostnil ekonomické riadenie založené na neoliberálnych princípoch voľného trhu a súťaže, tak neprinesla vytúžené zlepšenie. Naopak, v mnohých smeroch dnes pokračuje devastácia mestského prostredia či prírody rovnakým tempom a expertom sa ani po troch dekádach nedarí nadobudnúť pôvodné pozície pri riadení, aké mali v socialistickom režime.

Historizácia nedávnych udalostí nám teda môže pomáhať k objasneniu súčasných procesov. Príkladom môže byť aj v roku 2013 novo konštituovaná inštitúcia IPR Praha (Inštitút plánovania a rozvoje hl. m. Prahy). Zásadný dokument tejto inštitúcie, Metropolitný plán Prahy, pripravuje Roman Koucký, jeden z revolučných expertov na urbanizmus, bojujúcich proti „urbánnemu komunizmu“. V expertnom plánovaní tejto inštitúcie zriadenej mestom tak dodnes môžeme vidieť konceptuálne východiská jedného z predstaviteľov revolučnej „plánovacej skepsy“. Koutského metropolitný plán je vo svojej podstate ukážkou Roubalom opísaného „sebaomedzujúceho mestského plánovania“ (s. 340). Inštitúcia sama tak skôr plní úlohu mediátora a propagátora prevažne súkromných developerských zámerov pred verejnosťou bez formulovania jasnejších vízií či limitov.⁶

1 Ako napríklad publikácia Philippa Thera: *Die neue Ordnung auf dem alten Kontinent. Eine Geschichte des neoliberalen Europa* z roku 2013, vydaná v českom jazyku už o tri roky neskôr THERA, Philipp, 2016. *Nový pořádek na starém kontinentě. Příběh neoliberální Evropy*. Praha: Libri. 357 s.

2 Ojedinelým počínom je publikácia *Architektura v přerodu 1945 – 1948, 1989 – 1992*, ktorá je však skôr prvým preskúmaním terénu tohto prelomového obdobia a hľadaním historických paralel než jeho koncentrovanou analýzou. DVOŘÁKOVÁ, Dita a GUZIK, Hubert, ZIKMUND, Jan. 2019. *Architektura v přerodu 1945 – 1948, 1989 – 1992*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury. 239 s.

3 S výnimkou zhrňujúcich dejín architektúry 20. storočia na Slovensku od Matúša Dulla a Henriety Moravčíkovej, (DULLA, Matúš a MORAVČÍKOVÁ Henrieta. 2002. *Architektúra Slovenska v 20. storočí*. Bratislava: Slovart. 512 s.) sa všetky zásadnejšie práce o najnovších dejinách architektúry začínajú rokom 1989 ako prirodzeným začiatkom novej epochy (KRA-TOCHVÍL, Petr a HALÍK, Pavel. 1999. *Česká architektura 1989 – 1999*. Praha: Prostor. 153 s.; ŠVÁCHA, Rostislav. 2004. *Česká architektura a její přítomnost. 1989 – 2004*. Praha: Prostor. 303 s.; KRATOCHVÍL, Petr. 2007. *Architektura 1989 – 2000. Obnova disciplíny*. s. 877 – 901. In: Švácha, R. a Platovská, M. (eds.). *Dejiny českého výtvarního umění, VI/2*. Praha: Akademie. 1140 s.)

4 Paralelne bola pri tom publikovaná aj ďalšia kniha, ktorá sa ešte explicitnejšie zaoberá expertným vládnutím v období socializmu. SOMMER, Vítězslav (ed.). 2019. *Rídit socialismus jako firmu: Technokratické vládnutí v Československu 1956 – 1989*. Praha: Lidové noviny. 296 s.

5 Autori knihy pojem prijali z prác nemeckých historikov zaoberajúcich sa každodennosťou.

6 Takéto praktiky vzbudzujú stále väčšiu kritiku verejnosti, ako aj odborníkov, napríklad nedávnym odstúpením externých poradcov z Gremiální rady Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Rostislava Švácha a Kateřiny Bečkovéj. Napr. denník referendum.cz [online]. *Proč rezignujeme: Praha odsunula ochranu památkového bohatství na druhou kolej*, Otvřený dopis, 2020 [cit. 5. 8. 2020]. Dostupné z: <https://denikreferendum.cz/clanek/31239-proc-rezignujeme-praha-odsunula-ochranu-pamatkového-bohatství-na-druhou-kolej>

A&U

ARCHITEKTÚRA & URBANIZMUS

ČASOPIS PRE TEÓRIU
ARCHITEKTÚRY A URBANIZMU

JOURNAL OF ARCHITECTURAL
AND TOWN-PLANNING THEORY

Ročník Volume LIV
Číslo Number 1 – 2 / 2020

REDAKČNÁ RADA EDITORIAL BOARD
prof. Dr. Ing. arch. HENRIETA MORAVČÍKOVÁ
predsedníčka chairwoman
Fakulta architektúry STU, Bratislava
Historický ústav SAV, Bratislava

prof. Mag. phil. Dr. phil. MATTHIAS BOECKL
Universität für angewandte Kunst Wien

doc. PhDr. DANA BOŘUTOVÁ, PhD.
Filozofická fakulta UK, Bratislava

prof. Ing. arch. MATÚŠ DULLA, DrSc.
Fakulta architektúry ČVUT, Praha

doc. Ing. arch. PAVEL HALÍK, CSc.
Fakulta umění a architektury TUL, Liberec

doc. Dr. Ing. arch. SONJA IFKO
Fakulteta za arhitekturo Univerza v Ljubljani

doc. PhDr. PETR KRATOCHVÍL, CSc.
podpredseda deputy chairman
Ústav dějin umění AV ČR, Praha

prof. Ing. arch. KAREL MAIER, CSc.
Fakulta architektúry ČVUT, Praha

prof. Ing. arch. ÁKOS MORAVÁNSZKY, PhD.
Institut für Geschichte und
Theorie der Architektur ETH, Zürich

Dr. PÁL RITOÓK
Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi
Dokumentációs Központ, Budapest

Mgr. PETER SZALAY, PhD.
hlavný redaktor managing editor
Historický ústav SAV, Bratislava

prof. Ing. arch. KARIN ŠERMAN, PhD.
Arhitektonski fakultet Sveučilište u Zagrebu

prof. Ing. arch. VLADIMÍR ŠLAPETA, DrSc.
Fakulta architektúry, VUT, Brno

prof. Ing. arch. ROBERT ŠPAČEK, CSc.
Fakulta architektúry STU, Bratislava

prof. PhDr. ROSTISLAV ŠVÁCHA, PhD.
Ústav dějin umění AV ČR, Praha

M. arch. Ing. arch. MARIA TOPOLČANSKÁ, PhD.
Akademie výtvarných umění v Praze

prof. Ing. arch. PETR URLICH, CSc.
Stavební fakulta ČVUT, Praha

doc. Ing. arch. PETR VORLÍK, PhD.
Fakulta architektúry ČVUT, Praha

ADRESA REDAKCIE EDITORIAL ADDRESS
ARCHITEKTÚRA & URBANIZMUS
Historický ústav SAV,
P. O. Box 198, Klemensova 19, 814 99 Bratislava, SK
IČO 166944
www.architektura-urbanizmus.sk
e-mail: architektura-urbanizmus@savba.sk

REGISTROVANÉ V INDEXED AND ABSTRACTED IN
Thomson Reuters Arts and Humanities Citation Index,
Current Contents – Arts & Humanities, SCOPUS,
RIBA journal index, CEOL, EBSCO

VYDÁVA PUBLISHED BY
© Historický ústav SAV, Bratislava, jún 2019
TLAČ PRINTED BY
VEDA, vydavateľstvo SAV
Centrum spoločných činností SAV, Bratislava

ROZŠIRUJE DISTRIBUTED BY
o.z. reflektor
Šancová 17, 811 05 Bratislava
Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a.s.
Stará Vajnorská 9, 831 04 Bratislava

VYCHÁDZA POLROČNE PUBLISHED SEMIANNUALLY
EV 3179/09, ISSN 0044 8680

REDAKCIA EDITOR
Dagmar Slámová

JAZYKOVÁ REDAKCIA EDITING
Katarína Jostičová

PREKLADY TRANSLATIONS
Martin Tharp (ENG), Eliška Mazalanová (SK),
Pavlna Zelničková, Martina Mojzesová (CZ),

GRAFICKÁ ÚPRAVA LAYOUT
Juraj Blaško

OBÁLKA COVER
Juraj Blaško

ROČNÉ PREDPLATNÉ
SUBSCRIPTION RATE
18 € + **poštovné** postage 13,80 € / EU,
25 € / **mimo EU** outside EU
Objednávky SR a ČR
subscription SR and ČR
www.ipredplatne.sk,
ostatné krajiny other countries
www.architektura-urbanizmus.sk

CENA JEDNÉHO VÝTLAČKU
SINGLE ISSUE PRICE
9 €
Objednávky SR a ČR
subscription SR and ČR
www.ipredplatne.sk
ostatné krajiny other countries
www.architektura-urbanizmus.sk

ARCHITEKTÚRA & URBANIZMUS

Časopis Architektúra & urbanizmus uverejňuje štúdie z oblasti teórie architektúry a urbanizmu. Zameriava sa na súčasný stav, históriu, filozofiu a kultúru architektúry a urbanizmu, na otázky ich umeleckého charakteru a na teóriu ich technickej stránky. Zaoberá sa vzťahom architektúry a urbanizmu k umeniu, technike a k životnému prostrediu. Publikuje výsledky sociológie a psychológie architektúry a urbanizmu, sociálnej ekológie, výsledky výskumov z oblasti techniky prostredia a z iných disciplín, ktoré prispievajú k rozvoju teoretického poznania v architektúre a urbanizme. Zaoberá sa ďalej metódami hodnotenia a kritiky architektonickej a urbanistickej tvorby a hodnotením význačných architektov, architektonických diel a období. Publikuje príspevky o vyučbe architektúry a urbanizmu, recenzie odborných kníh, ako aj informácie a správy o dôležitých vedeckých podujatiach. Časopis Architektúra a urbanizmus vydáva Historický ústav Slovenskej akadémie vied v spolupráci s Ústavom dejín umění Akademie věd České republiky.

ARCHITEKTÚRA & URBANIZMUS

The journal Architektúra & urbanizmus provides a forum for the publication of papers on theory of architecture and town-planning. The attention is mostly concentrated on the recent state, history, philosophy and culture of architecture and town-planning, as well as on the problems of their art nature and on the theory of their technical aspects. The published papers deal with the relation of architecture and town-planning to art, technology and environment. They also present research results of architecture and town-planning sociology and psychology, social ecology, environment technology and of other theoretical disciplines which contribute to the development of the theoretical knowledge in architecture and town-planning. The papers further deal with methods of appreciation and criticism of architectural and town-planning activities, as with appreciation of outstanding architects, architectonic works and periods. Papers on architecture and town-planning education, book reviews and information on scientific meetings are involved. The quarterly is published by the Institute of History of the Slovak Academy of Sciences in cooperation with the Art History Institute of the Academy of Sciences of Czech Republic.

Obsah Content

EDITORIAL EDITORIÁL

2 Henrieta Moravčíková, Peter Szalay
(UN)PLANNED CITY
(NE)PLÁNOVANÉ MESTO

VEDECKÉ ŠTÚDIE SCIENTIFIC STUDIES

6 Lýdia Grešáková, Zuzana Tabačková, Zuzana Révészová
MAPPING WITH CARE AS AN OUTLINE FOR POST-NEOLIBERAL ARCHITECTURE METHODOLOGIES – TOOLS OF THE “NEVER-NEVER SCHOOL”
MAPOVANIE SO STAROSTLIVOSŤOU AKO PODKLAD PRE POST NEOLIBERÁLNE ARCHITEKTONICKÉ METODOLÓGIE – NÁSTROJE „NEVER-NEVER SCHOOL”

20 Peter J. Larkham
BRITISH URBAN RECONSTRUCTION AFTER THE SECOND WORLD WAR: THE RISE OF PLANNING AND THE ISSUE OF “NON-PLANNING”
BRITSKÁ OBNOVA MIEST PO DRUHEJ SVETOVEJ VOJNE: VZOSTUP PLÁNOVANIA A OTÁZKA “NEPLÁNOVANIA”

32 Matěj Spurný
URBAN EXPERTS IN THE BUILDING OF POST-STALINIST BRATISLAVA
URBÁNNÍ EXPERTI A BUDOVÁNÍ BRATISLAVY V ÉŘE POSTSTALINISMU

44 Anna Kornélia Losonczy, Regina Balla, Hlib Antypenko, Melinda Benkő
RE-SHAPING BUDAPEST: LARGE HOUSING ESTATES AND THEIR (UN)PLANNED CENTERS
PRETVORIŤ BUDAPEŠŤ: VEĽKÉ SÍDLISKÁ A ICH (NE)PLÁNOVANÉ CENTRÁ

56 Karel Maier
PLANNING OF BOHEMIAN REGIONAL CENTRES IN THE PERIOD OF THEIR INDUSTRIALISATION AND MODERNISATION: PLZEŇ AND HRADEC KRÁLOVÉ 1860 – 1938
PLÁNOVÁNÍ ČESKÝCH REGIONÁLNÍCH CENTER V OBDOBÍ INDUSTRIALIZACE A MODERNIZACE: PLZEŇ A HRADEC KRÁLOVÉ 1860 – 1938

70 Adriana Priatková, Ján Sekan, Máté Tamáska
THE URBAN PLANNING OF KOŠICE AND THE DEVELOPMENT OF A 20TH CENTURY AVENUE
MESTSKÉ PLÁNOVANIE V KOŠICIACH A VÝVOJ MESTSKEJ TRIEDY 20. STOROČIA

89 Klára Brůhová
THE PARLIAMENT FOR PRAHE – PROPOSALS, COMPETITIONS AND DEBATES ON ITS LOCATION AND ARCHITECTURE
PARLAMENT PRO PRAHU – NÁVRHY, SOUTĚŽE A DEBATY NAD UMÍSTĚNÍM A ARCHITEKTONICKOU FORMOU KOMPLEXU

106 Lina Degtyaryova, Oleg Olashyn
URBAN PLANNING AND CONSTRUCTION OF THE INTERWAR CITY OF UZHGOROD: MISSION INTERRUPTED
PLÁNOVANIE A VÝSTAVBA MESTA UŽHOROD V MEDZIVOJNOVOM OBDOBÍ: PRERUŠENÁ MISIA

116 Peter Stec
CREATIVE TRANSFORMATIONS: THE CAMPUS PARADIGM
KREATÍVNE TRANSFORMÁCIE: PARADIGMA KAMPUSU

134 Gonçalo M. Furtado C. L.
THE LEGACY OF THE IGNASI SOLÀ-MORALES AND THE CONTEMPORARY URBAN DEBATE
ODKAZ IGNASIHO SOLÀ-MORALES A SÚČASNÁ DEBATA O MESTE

RECENZIE REWIEVS
145 Zoltán Bereczki
PATTERN RECOGNITION
ROZPOZNÁVANIE VZOROV

148 Peter Szalay
MOC EXPERTOV: KONTINUITY ČI RUPTÚRY PRED A PO ROKU 1989
THE POWER OF EXPERTS: CONTINUITIES OR RUPTURES BEFORE AND AFTER 1989

150 Katarína Haberlandová
SANDALOVA MIMORIADNA HĽBKA OSTROSTI
SANDALO'S EXCEPTIONAL DEPTH OF SHARPNESS

